

ГИ ДЪО МОПАСАН ПРОДАЖБА

Превод от френски: Йордан Павлов, —

chitanka.info

Подсъдимите Брюман (Сезер-Изидор) и Корню (Проспер-Наполеон) се явиха пред съда на Долна Сена, обвинени в опит за убийство чрез удавяне на тъжителката Брюман, законна съпруга на първия подсъдим.

Двамата обвиняеми седят един до друг на подсъдимата скамейка. И двамата са селяни. Първият е нисък, дебел, с къси ръце, с къси крака, червендалест и пъпчив, с кръгла глава, забита направо върху туловище, също така кръгло и също така късо, без помен от шия. Той развъжда свине и живее в Кашвил-ла-Гупил, в кантона Крикто.

Корню (Проспер-Наполеон) е сух, среден на ръст, с прекалено дълги ръце. Главата му е изкривена, челюстта му — на една страна, освен това е кривоглед. Синя блуза, дълга като риза, пада до коленете му, а жълтата му рядка, залепнала за черепа коса прави лицето му състарено, мръсно, посърнало, съвсем противно. Наричат го „кюрето“, защото умее да подражава добре: изпълнява съвършено черковните песни и дори съска като змия. Тази работа привлича посетители в кръчмата му, защото той е кръчмар в Крикто, а мнозина предпочитат „службата Корню“^[1] пред божията служба.

Госпожа Брюман, седнала на свидетелската скамейка, е мършава селянка, която сякаш винаги спи. Тя седи неподвижно, скръстила ръце на коленете, с втренчен поглед и глупаво лице.

Председателят продължава разпита:

— И така, тъжителко Брюман, те влезли в къщата ви и ви хвърлили в пълно буре с вода. Разкажете ни подробно случая. Станете.

Тя става. Прилича на мачта, както е висока, и с шапчицата си, която покрива като бяло калпаче главата ѝ. Започва да говори с провлечен глас:

— Чушках боб. Те влязоха. Рекох си: „Какво ли става с тях, не са като друг път, намислили са някоя дяволия.“ Дебнеха ме ей така, изкосо, особено Корню, защото е кривоглед. Не обичам да ги виждам двамата, защото вършат поразии, когато са заедно. Казах им: „Какво искате от мене?“ Те не отговориха. Току-речи, се поуплаших...

Подсъдимият Брюман прекъсва бързо показанията ѝ и заявява:

— Бях пил.

Тогава Корню се обръща към съучастника си и добавя с плътен, гърмящ като орган глас:

— Кажи, че и двамата бяхме пийнали и няма да излъжеш.

Председателят (*строго*). Да не искате да кажете, че сте били пияни?

Брюман. Не ще и питане.

Корню. Случва се с всеки.

Председателят (*на жертвата*). Продължете показанията си, тъжителко Брюман.

— И така, ето че Брюман ми рече: „Искаш ли да спечелиш сто су?“ Рекох: „Да“, защото сто су не се намират на път и под път. Тогава той ми рече: „Отваряй си очите и прави, каквото правя аз“, и отиде за голямото продънено буре, което стои под капчука на ъгъла, и после го обърна, и после го вкара в кухнята ми, и после го изправи право в средата, и после ми рече: „Иди за вода и го напълни догоре.“

И така, аз отидох с две ведра и донесох вода, и после донесох още вода, и носих цял час, защото това буре е голямо като каца, извинете за приказката, господин председателю.

През това време Брюман и Корню му удариха по чашка, после още по чашка и още по чашка. Те така се наляха и двамата, че им рекох:

— Вие сте пълни, по-пълни сте от това буре.

А Брюман ми отговори:

— Не се грижи за нас, гледай си работата и твоят ред ще дойде, всеки по реда си.

Не обърнах внимание на приказките му, защото беше пийнал.

Когато напълних бурето догоре, рекох:

— Ето, готово.

И Корню ми даде сто су. Не Брюман, а Корню. Корню ми ги даде.

А Брюман ми рече:

— Искаш ли да спечелиш още сто су?

Рекох, че искам, защото не съм свикнала на такива подаръци.

Тогава той ми рече:

— Съблечи се.

— Да се съблека ли?

— Да — рече ми той.

— Докъде да се съблека?

Той рече:

— Ако искаш, можеш да си оставиш ризата, няма да ни пречи.

Сто су са си сто су и аз започнах да се събличам, макар че никак не отиваше да се събличам пред тия двама негодници. Свалих шапчицата си, после елечето, после фустата, после обуцата. Брюман ми рече:

— Не си събувай чорапите. Ние сме добри момчета.

А Корню повтори:

— Ние сме добри момчета.

И ето че останах, току-речи, като нашата майка Ева. Те станаха — не можеха да се държат вече на краката си, толкова бяха пияни, извинете за приказката, господин председателю.

Рекох си: „Какво ли кроят?“

А Брюман рече:

— Хайде ли?

Корню отговори:

— Хайде!

И ето че ме хванаха — Брюман за главата, а Корню за краката, както се прави чаршаф. И аз започнах да викам.

А Брюман ми рече:

— Млъкни, проклетнице.

И ме дигнаха нагоре, и ме потопиха в бурето, което беше пълно с вода, така че кръвта ми замръзна и цяла се вледених.

А Брюман рече:

— Само толкова ли?

Корню рече:

— Само толкова.

Брюман рече:

— Главата е вълна, тя влиза в сметката.

Корню рече:

— Потопи ѝ тогава и главата.

И ето че Брюман ми натисна главата, току-речи, за да ме удави, и в носа ми влезе вода, и аз помислих, че умирам вече. И той натискаше и аз потънах.

И после той като че се уплаши. Измъкна ме от бурето и ми рече:

— Изсуши се бързо, кранто.

Аз хукнах и изтичах при господин свещеника, който ми даде една фуста на слугинята си, защото бях гола, и отиде да намери

полския, чичо Шико, който отиде в Крикто да повика стражарите, които ме заведоха в къщи.

И заварихме Брюман и Корню, че се бият като кози.

Брюман ревеше:

— Не е истина, казвам ти, че е най-малко един кубически метър. Не сме мерили добре.

Корню ревеше:

— Четири ведра са, току-речи, половин кубически метър. Няма защо да спориш, толкова е.

— Стражарят ги пипна за яките. Това е всичко.

Тя седна. Публиката се смееше. Съдебните заседатели се споглеждаха смаяни. Председателят извика:

— Подсъдимият Корню, вие, изглежда, сте подбудител на тая долна постъпка. Ще обясните ли поведението си?

Корню на свой ред стана:

— Господин председателю, бяхме пийнали.

Председателят възрази строго:

— Известно ми е. Продължавайте!

— Добре. И така, Брюман дойде към девет часа в моето заведение, поръча две силни ракии и ми рече: „Едната е за тебе, Корню.“ Седнах срещу него и пих и от учтивост поръчах друга. Тогава той повтори, после аз, така че от ракия на ракия по обед се бяхме вече натряскали.

Тогава Брюман заплака и аз се нажалих. Попитах го какво има. Той ми рече:

— Трябват ми за четвъртък хиляда франка.

Тогава аз, разбирате, се намръщих. А той изведнъж изтърси:

— Ще ти продам жена си.

Бях пийнал, а съм вдовец. Нещо ми заигра под лъжичката, нали разбирате. Не познавах жена му, но жената си е жена, тъй ли е? Попитах го:

— За колко ще ми продадеш жена си?

Той помисли или се престори, че мисли. Когато си пиян, нищо не ти е ясно, и ми отговори:

— Продавам ти я на кубически метър.

Това не ме учуди, защото и аз бях пиян колкото него, а в занаята ми кубическият метър е познат. Той е хиляда литра, имах сметка.

Само че оставаше да се разберем за цената. Всичко зависи от качеството. Попитах го:

— По колко кубическия метър?

Той ми отговори:

— Две хиляди франка.

Подскочих като заек, а после размислих, че една жена не може да бъде повече от триста литра. Все пак рекох:

— Много скъпо.

Той отвърна:

— Не мога по-евтино. Иначе ще съм на загуба.

Разбирате, нали — не на вятъра продава прасета. Знае си работата. Но ако той, търговецът на сланина, е дявол, аз съм още по-голям дявол, защото и аз съм търговец. Ха-ха-ха! И аз му рекох:

— Да беше нова, разбирам, но ти си я използвал, нали, значи е употребявана. Давам ти хиляда и петстотин франка на кубик и нито стотинка повече. Съгласен ли си?

Той отговори:

— Съгласен. Дай си ръката!

Стиснахме си ръце и тръгнахме, хванати подръка. Нали трябва да си помагаме един на друг в живота.

Но по едно време се стреснах:

— Как ще я премерим на литри, нали трябва да се прелива?

Тогавя той ми обясни какво е намислил, много трудно, разбира се, защото беше пийнал. Рече ми:

— Ще взема едно буре, ще го наляя догоре с вода. Ще я потопя вътре. Ще премерим колко вода се е разляла и сметката е готова.

Аз му рекох:

— Ясно, разбирам. Но водата, която се излее, ще изтече, как ще я събереш?

Тогавя той ме нарече глупак и ми обясни, че само ще допълним бъчвата, щом жена му излезе. Колкото вода долеем, това ще бъде мярката. Помислих, че ще бъдат десет ведра, а това е един кубически метър. Все пак не е глупаво това говедо, когато се напие.

С една дума, стигнахме у тях и започнах да разглеждам стопанката. Да е хубава, не е хубава. Всеки може да се увери в това, защото тя е тук. Рекох си: „Изигра ме, но все едно. Хубава, грозна, все същата работа върши“, нали, господин председателю? После видях, че

е суха като върлина. Рекох си: „Няма и четиристотин литра.“ Разбирам тия неща, нали работя с течности.

Тя ви разказа как постъпихме. Оставих ѝ даже чорапите и ризата, и то в своя вреда.

Щом я извадихме, тя избяга. Рекох:

— Внимавай, Брюман! Офейка!

Той отвърна:

— Не се бой, няма да ни избяга. Нали ще се прибере да спи. Хайде да премерим изляната вода.

Премерихме я. Нямаше и четири ведра. Ха-ха-ха-ха!

Подсъдимият така се заливаше от смях, че един стражар трябваше да го потупа по гърба. Като се успокои, той продължи:

— С една дума, Брюман заяви: „Има грешка, малко е.“ Аз креснах, той кресна, аз ревах, той ме тупна, аз го цапардосах. Щяхме да я караме така до второ пришествие, защото бяхме пийнали.

И изведнаж нахлуха стражарите! Наругаха ни, грабнаха ни. Откараха ни в затвора. Искам да ми се заплатят щетите.

Той седна.

Брюман заяви, че признанията на съучастника му са верни от край до край. Слисаните заседатели се оттеглиха на съвещание.

Върнаха се след час и оправдаха подсъдимите със строги съвети за светостта на брака и направиха точни разграничения на търговските сделки.

Брюман тръгна със съпругата си към семейното огнище.

Корню се върна в кръчмата си.

[1] Игра на думи. „Службата Корню“ означава дяволска служба.
— Б.пр. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.